

chiorâș la ei, îi boscorodea scrâșnind din dinți și-și căuta de treabă. Cu timpul se obișnuise și nu-i băga în seamă. Îi ignora. Ori de câte ori se înapoia acasă, pe amurgite, Ion Târâș simțea o bucurie nestăvilă, de flăcău măroi. Nimeni din neam, în afara lui, n-ajunsesese la oraș! Măcar să lucreze, darămite să se mute definitiv. Veni apoi înșurătoarea, apărură și copiii, își ridică două odăi lipite de casa bătrânească și viața i se împutină pe nesimțite. Părinții se petrecură pe rând, într-o iarnă nenorocită, și se trezi stăpân peste oborul strămoșilor. Era mulțumit de soartă, nu-ncăpea vreo îndoială. Să fi durat până la revoluție starea asta de împlinire, un an, doi și după, până ce șantierul se desființase, iar el fu disponibilizat (în limbajul oficial al tranziției). Cu chiu, cu vai prinse o pensie amărâtă, abia să nu moara de foame. La câmp n-avea spor, că-și pierduse deprinderile de agricultor. Noroc cu Pilinopia, care robotea mai abitir ca un tractor. Ai mici crescuseră îndestul și-și încercară norocul pe te miri unde, chiar și la București. Nici nu se angajau bine, că patronul îi și concedia. Din pricină de restructurare, cică! Pe nepusă masă îi auzi pe tineri că iau drumul Spaniei, la căpșuni, și dusu-s-au. Pe nepoți îi lăsară la el, să-i hrănească cu ce s-o nimeri, dar Ion Târâș nu se împotrivi, că n-avea încotro. Tăcea și răbda resemnat, chinându-se să sature gurile dimprejur. De la o vreme începu să primească bani și se împacă, orișicât, cu destinul sorocit.

Zorii năvăliră încetișor și-n bătătura lui zvântată de vânturile de ianuar. Ieși în curte, își scoase dintr-un buzunar un pitroc de țigară și-l aprinse tacticos. Fuma cu pleoapele căzute, cu o poftă nebiruită, până ce chiștocul îi arse buricele degetelor. Înjură în ciudat. Înșfăcă o lopată sprijinită de gard și strânse cu grijă mușuroaiele cafenii lăsate ici-colo, de cu seară, de ăia mici. Closetul era în fundul curții și, de frica beznei, nepoții își făceau nevoile în dosul casei. Se ferea să-i judece aspru, că și el, uneori, proceda la fel. Obiceiul îl pomenise de la moșii lui, și Ion Târâș se abătea arar de la rânduielile străvechi.

Merse la cocina porcilor, le aruncă un pumn de boabe de porumb și-i mângâie pe răturile murdare, după care păși abătut spre grajd și cotețe. Zărindu-l, dobitoacele se înviorară brusc și câteva găini se repeziră gureșe la el, ciugulindu-l de nădragi. Turnă apă în troc și le azvârli grăunțe. Adăstă, rezemat de pătul, vreo juma' de oră și „beu“ iarăși tutun. Șanțul dintre sprâncene nu-i dispăruse și câtă încrunțat la dușmanii invizibili. Deodată, își descleștă maxilarele și izbucni cu obidă înmulțită: „Ce-o mai fi și cu aderarea asta, că n-o pricep în ruptu' capului? Ce s-o alege de noi?“. Lighioanele curții tresăriră ușor speriate, îl fixară pe Ion Târâș, cum sta el înfipt în frământările-i globalizante, și, străine de zbaterea lui neînțeleasă, își continuară... eurosiesta.

01.01.2007



Bucuria sfântă a Bobotezei

În iernile viscoloase din copilărie, Boboteaza se ivea, geroasă și misterioasă, pentru a picura bunăstare în gospodăriile sărăcicioase ale islăzenilor. După ce colindătorii tăiaseră-n lung și-n lat satul cu *Sorcova* și *Plugușoru'*, desenând laic sărbătorile de nea, era rândul Bisericii să aline sufletele muritorilor din Câmpia Dunării. Noduroșii țărani, altfel harnici și iuți la mânie, simțeau nevoia de dumnezeire, ca zălog al belșugului domestic. Și al puterii fizice, fără de care boala ar fi răpus vietățile Pământului. (Deseori sălbatici și neiertători, în ceasurile din urmă ale vieții, mulți săteni nu se petreceau până nu-și luau rămas-bun de la dobitoacele din bățatură. Ce scene de tandrețe între om și animal! Ce mai sfâșiere, căci necuvântătoarele se gudurau în palmele ostenite și crăpate ale stăpânilor incolții de moarte, de parcă știau rostul rânduielilor pământene! Ochii muribunzilor se încețoșau lacrimos, cât să-i împietrească definitiv, și numai atunci se încumetau să se strecoare împăcați în Lumea Umbrelor. De unde, unii, puțini ce-i drept, reveneau deghizați în moroi și aruncau panica printre vii. Neamurile vizitate se strângeau în taină și, îndărătul fricii eterice, chibzuiau să-i vină de hac strigoiiului bântuit de doruri nebiruite. Fusul, pașnica unealtă cu care muierile îmblânzeau nopțile nesfârșite și sticloase în așteptarea primăverii, punea capăt spăimântătoarelor periple moroiești și

sturlubaticul era trimis în ținutul beznei tămâiate. Iar de acolo nu s-a întors nimeni în carne și oase. Niciodată.)

Satul se scurgea priment, ca un râu domol și cristalin, pe șoseaua mare, spre jgheabul umplut cu apa scoasă din fântânile scobite în poienițele de la răspântii. (Fântâni din alea melancolice, cu ciutura balângându-se la fiecare adiere stărnită de foșnetul pădurilor răsărite din Dunăre. Fântâni singuratic și zvelte, zgându-se din loc în loc la zarea pitică a luncii astupate de colinele bulgărești, cocoșate și albicioase. Fântâni semete, cu cumpelele zgâriind trufaș marginile cerului.) De Bobotează, soseau oameni de pretutindeni, aduși în prispa natală de nostalgii supurânde. Veneau să-și revadă rudele, dar, mai ales, să se simtă din nou copii, mângâiați și dezmiertați de mâinile tremurânde ale părinților și bunicilor încă nemorți. Și, poate, ale Mântuitorului, înspre care cătau cu speranțe dospite. Râul acela uman se lăbărta la răscrucile involburate (unde ulițele strănte împingeau în viitura însuflețită femeii și bărbați gătiți cu toale de busuic) și curgea mai departe, către eternitatea propovăduită biblic. Pe nesimțite, puhoiul se răsfirea în șoapte domoale și-un strigăt ascuțit, slobozit din senin, încărcă văzduhul, tensionându-l: „Vine popa!“ Părintele călca apăsat și solemn, conștient de magia tulburătoare a ritualului aproape păgân. În spatele lui mergeau țârcovnicii, slăbănogi și încovoiați de spate, atenți să țină isonul șefului cu sutană. Cântăreții păseau umili, străduindu-se comic să-și imite ierarhul. Fiecare avea spânzurată de gât o traistă în care îndesa bucatele dăruite de enoriașii cu frică de Dumnezeu, că așa era obiceiul la Islaz. Când alaiul adăsta lângă jgheab, din mulțimea părelnic smerită se ridicau rotocoale de aburi și se deșirau jucăușe în furca vântului tăios de câmpie, întrupând duhul ce plutise peste întinderile originare, la ceasul Genezei. Preotul bălmăjea vorbe neînțelese, cântându-le găfâit și găjâit, și rotea cădelnița fumegândă deasupra vasului, întru sfințirea apei. Din slujba religioasă nu pricepeam decât

cuvântul „amin“, repetat cu insistență și cu o gravitate anume, iar la acest semnal adunarea se închina spășită, îngropându-și ochii în troienele frământate de picioarele degerate. În atmosfera aceea mistico-evlavioasă iscodeam clătinat nemurirea, deși de pe crucea făcătoare de minuni se prelingeau lacrimile sângerei ale lui Isus. Până să mă dumiresc la ce folosise ticaloșia *pilaților* ieșiți din smârcurile tenebroase ale istoriei, șuvoiul bolborosea nervos, scăpat dintre malarurile răbdării și ale buneicuviințe. Înghesuit și surprins, eram târât la jgheab, laolaltă cu ceilalți creștini, și luam agheasma, grijuliu să nu ciobesc sticla purtătoare de vrajă. Acasă stropeam unchii și bunicii, odăile și lighioanele din ogradă, într-un fel de descântec transmis din moși și strămoși. Mă purificam purificându-i pe cei din jur.

Din păcate, astăzi, nici măcar nu sunt sigur dacă jgheabul acela ros de timp mai există, darămite dacă mai adună în juru-i, cum se întâmpla odinioară, sufletele chinuite ale atâtor semeni năpădiți de alean. Aleanul sărbătorilor neprihănite, dar înghițite acum de-o uitare grăbită. Graba înstrăinării...

06.01.2007

Din sala de judecată

„JVS“ și „LEX“ scrie pe peretele din față al sălii de judecată. Cândva, aici, dreptul unei legi adecvate politic i-a trimis la moarte pe Iuliu Maniu, pe Ion Antonescu și pe mulți alții. Atunci, istoria a silit politica penală să se debaraseze de oamenii vechii puteri, înmormântată prin dictatele internaționale postbelice. Activiștii-magistrați au executat cu zel greșos sentințele de condamnare, iar zorii noii ere au dat năvală în România abia eliberată. D-ale istoriei.

Acum, în sala aceasta, ce s-ar cuveni transformată în muzeu și-n care, din când în când, n-ar fi de prisos să se „simuleze“ procesele celebre ale nemerniciei românești, intră un tânăr negricios. I se strigă numele, laolaltă cu numărul de dosar, și doi paznici îl împing la microfon. Insul e născut chiar în 1989, în decembrie, are vârsta României recente... Și cam seamănă cu ea, sârmanul! Tricoul îi atârna lălău și murdar peste pantalonii lipsiți de culoare, de atâta nespălare. Un crac e sumes sub genunchi, iar celălalt, deasupra gleznei. Lipăie cu tălpile goale și crăpate pe gresia rece și-și mișcă necontrolat brațele vânjoase. Desculțul nu-nțelege nimic din rechizitoriul citit de judecător și habar n-are de ce e acolo. Cu mințile rătăcite, locul lui ar trebui să fie într-un sanatoriu, nicidecum în boxă. Vorbește dezlnat, cu poticneli lungi, se frânge caraghios și se bălângăne întruna, stricând... solemnitatea procesului. În România, cea cu actele de

stare civilă primenite la sfatul popular din Bruxelles, reforma justiției se înfăptuiește cu descurți; se glosează la nesfârșit despre acquis-ul comunitar, dar noi n-avem ciubote și acoperișuri pentru amărății născuți în vâltoarea tranziției capitaliste.

*

Ies din sala instanței supreme. Clientul meu trage după el o ditamai pedeapsa de opt ani pentru neexecutarea unei obligații contractuale cu zece ani în urmă. Paguba n-a fost mare, undeva pe la jumătate de miliard, în banii aia vechi, dar, demult, păgubașul a primit ce i se cuvenea și s-a simțit îndestulat până la ultima centimă. O afacere comercială, vasăzică. Nu, au hotărât alții, e înșelăciune și nitam-nisam alt destin. Unul penal, cu ceva „pârnae“ și umilință pe măsură, la nici treizeci de ani.

Lângă ușa ne întâmpină un țânc cu niște ochi largi și rotunzi cât să te pierzi în inocența lor tulburătoare. Să aibă, bănuiesc, vreo cinci ani. „Tati, ai terminat procesul?“ îl întreabă pe omul din dreapta mea. În loc de răspuns, tatăl își îmbrățișează odorul, îl sărută pe obraji și, însoțit de soție, părăsește casa speranțelor năruite. Cei trei sunt frumoși și tineri ca o reclamă reușită, dar nu se știe ce le va rezerva verdictul final. Acasă îi așteaptă alt prunc, prea mic să priceapă drama abătută asupra părintelui său. Căruia, cineva i-a hotărât soarta altfel decât se cuvenea, și cine cutează să parieze pe revenirea la buna rânduială? România trăiește haotic și bezmetic, imprevizibil, nesocotind orice predicție, și cum Dumnezeu să ceri Justiției dreptă cumpănire?

Adesea, mă gândesc că oamenii n-au vădit deloc inspirație când au ales o femeie, și aia cu ochii acoperiți, să le întrupeze idealul justițiar. Era mai nimerit chipul unui copil, cu ochii lui nevinovați și candizi...

*

În altă sală e o îmbulzeală de nedescris. „Țarcul“ amenajat pentru inculpații arestați e ticsit cu bărbați și femei nespuse de agitați. Câțiva interlopi se uită crunt împrejur. Își caută din privirile întunecate tovarășii de fărădelegi rămași „afară“ și rudele cu dare de mână. Îi găsesc cu ușurință în forforteala stârnită de zăngănitul cătușelor, și căutătura li se îmblânzește. Ceata asta fioroasă, despărțită doar de un gârduleț păzit de „mascați“, a pus stăpânire pe toată încăperea. Cine să li se împotrivescă, cine să-i pună la punct, de vreme ce strada le aparține fără tocmeală? România sălbătică capitalist a zămislit batalioane întregi de ipochimeni cu cefe de bivoli și bicepsuri de docheri, rași în cap, de parcă industria autohtonă nu lucrează decât pentru sporirea terorii pe țeasta de locuitor. Și-s cu toptanul astfel de „fabrici“, fiindcă, oriunde mergi, te lovești de brutele scopite de sensibilitate și milă. De omenesc.

12.01.2007



De-a dura cu pâra

Elena, susțin destui, e mișto, e tânără, e blondă și nurlie. În afara de asta, juna portocalie aspiră să devină ditamai președinta de partid. A pedisților, desigur, cu dezlegare băsesciană, că, vorba aia, președintele e-n toate. Riscul o excită la culme, de vreme ce se dă în vânt după dezvăluirile senzaționale. O doare-n cot de secretele de serviciu din fișa de post cotrocenist. Îl venerează afrodisiac pe Traian și-l urăște visceral pe Călin, dar nimeni nu e perfect. Căci să iubești sau să urăști nu-i nici păcat și nici virtute. Dumnezeu ne-a conceput imperfecti și ne-a pricopsit cu fel de fel de slăbiciuni omenesti, ascunse ori vizibile. De câte ori se enervează public, Elena își amintește subit încă o întâmplare cu tâlc din iatacul prezidențial. Pasămite, iritarea *elenică* e ca lecitina, împrăștează memoria și-o silește la defulări. Părelnic spontane, în realitate, premeditate. Noroc cu suava păpădie din ierbarul traianic, navalnică și nervoasă, că mai aflăm și noi una-alta despre culisele puterii.

Elena, susțin alții, e și pârăcioasă. Păi, spuneți și dumneavoastră dacă n-au dreptate? Nu l-a pârât tot ea, mai an, pe Călin că a șezut la masa conspirativă de la Snagov cu „cercurile de influență nelegitime“? Și nu „cercurile“ astea persuasive și parșive peste măsură l-au răzgândit din demisia convenită și anunțată deja pe nehotărâtul Călin? Prin urmare, ei au dreptate. A, era să uit, dar săptămâna trecută a umblat iarăși cu bârfa pe la televizor. Cică Stroe de la

Guvern, cel cu bilețelul de pomină înmănat de Traian la investirea liberalului, s-a vândut și el mafioților, însă nu pe petrodolarii lui Dinu, ci pe *petrovicii* imobiliari.

Carevasăzică, prin 2005, Călin i-a scris lui Traian o epistolă cu antet penal. O rugăminte târiceană pe un carton târicel, parcă roz, adresată stăpânului al mare din Deal. „Traiane, roagă-l pe Ilie să-l lase în pace pe Dinu, că mi-e ca un frate, pe Alianța mea! Te pup pe chelie, frățicule oranj“. Cum-necum, răvașul a aterizat în cancelaria Elenei și de-acolo la șeful ei suprem. Doamne, ce s-a mai supărat preacuratul Traian în clipa citirii dedicației cu parfum de trafic de influență! S-a enervat atât de tare, încât l-a azvârlit spre fidela subalternă de era să-i strice ademenitoarea perfecțiune trupească. Elena s-a speriat într-un hal fără de hal și a șters-o din birou la țanc. „Mama lor de mafioți nenorociți!“ l-a auzit prin ușă pe impulsivul Traian și apoi mucles. Nu mult, un an, doi, până ce, prinsă cu mâna în ușa RAAPPS, purtătoarea de mesaje prezidențiale a ieșit din nou la atac televistic, executând „ordonanțele“ postaderare ale Cotrocenilor. Tăcerea e de aur, dar limbuția-denuț e neprețuită!

Elena, într-adevăr, e mișto, căci, altminteri, n-ar plăcea-o turbulent cuceritorul Traian. Unii sunt de părere că duduile șarmante nu se dedau la delatțiuni, întrucât le ajunge frumusețea exterioară, o marfă niciodată nevandabilă și în stare oricând să deferece orice inimă și orice buzunar. Elena are în sângele ei viperos cromozomul pârăi, iar paradoxul acesta mă înghipă. Poate că Elena nu e mișto, ci doar vopsită. Cănită la păr și-atât, fiindcă eu nu cred că oamenii armonioși pe dinafară își bălțează sufletul. N-au de ce. Nici măcar femeile care recunosc autocompătimitor că „nu merită cadouri de Crăciun“. Sunt naiv, nu? Dar numai naivii l-au luat în serios pe Dinu când i-a urat sănătate Elenei. Călin a fost ceva mai sofisticat, deși nu l-am prea priceput în parabola aceea cu dracu' și cu Dumnezeu. Dumnezeu ar fi Ilie, că el trebuia potolit în elanu-i justițiar, dar cine

dintre Elena și Traian e dracu'?' Ce ți-e și cu politicienii ăștia! Aruncă snoave neînțelese, în dodii, și gata, rămâi ca prostu' să le deslușești miezul scandalos.

Elena e calmă acum, și-a făcut datoria. Congresul PNL s-a sfârșit, Traian s-a recules în Maramureșul monahal, iar secretarele de la Cotroceni caută, chipurile, misiva lui Călin. Diversiunea nu s-a terminat încă, presa o întreține, dezbătând-o, nătâng ori doct, la ore de maximă audiență. Așadar, diversiunea Elenei a reușit, dar ama-zoana politicii dâmbovițene nu se va opri aici și se va da în continuare de-a dura cu pâra pe micile ecrane. Își pregătește noi subiecte de eurocleveală, că taman d-aia ne-au aderat occidentalii, să-i dez-morțim oleacă din *spleen*-ul lor gomos cu mahalaua noastră politică. O mahala pe care Elena cea mișto n-o trădează neam.

NOTA BENE: Biletul cu pricina o fost scos la iveală ieri. De cu seară. În esență, i-am anticipat conținutul. Cu excepția semnului de întrebare din final, care mă obligă la o cuvenită corectură: „Traiane, roagă-l pe Ilie să-l lase în pace pe Dinu, că mi-e ca un frate, pe Alianța mea! Te pup pe chelie, frățicule oranj?”

19.01.2007

Ce dezonoare!

Închid nervos televizorul și-n cameră se mai aude doar răsufierea obsosită și infundată a orașului. Din depărtări imprecise răzbat zgomote amestecate, nedeslușite. E miez de noapte în București. Mă chinuiesc să adorm după o altă zi din care nu pricep aproape nimic. Președintele și premierul își vorbesc doar prin mesaje înspinate și, de multe ori, par niște borfași care, odată, au furat împreună și acum se „toarnă” la proxima secție de poliție. Între ei nu mai e loc de împăcare, interesele economice i-au despărțit definitiv! Din parteneriatul lor n-a rămas decât semnul de întrebare mângălit (din calcul?) de Tăriceanu pe biletul *elenic*. România e condusă nedemn de doi indivizi asupra cărora planează acuzații din cele mai grave. În spa-tale Palatelor ireconciliabile, tropăie plutoanele îmbogățitorilor pe criterii politice. Statul a fost târât în afaceri dubioase și-n acest păienjeniș nociv, „filat” la „plesneală” de serviciile secrete, „neam-țul” Stolojan și-a pierdut ultima brumă de credibilitate. Vom duce dorul personajului părelnic onest și cinstit, în care investiserăm ceva speranțe în urmă cu un deceniu. L-au terminat jocurile de culise și politicianismul cu comision! Și nici măcar n-a apucat să intre în manualele de istorie, precum „providențială” Monica. Ce pitică a de-venit istoria națională, de vreme ce-ncap între copertele ei personaje atât de perisabile! Dumnezeu mare, ce batjocură la adresa lui

Dimitrie Cantemir, Ștefan cel Mare, Mihai Viteazul sau Nicolae Iorga! La așa timpuri, așa istorie...

De o săptămână se fac pronosticuri, dar nimeni nu cutează să acorde vreo șansă încercării Opoziției de a-l suspenda constituțional pe dezbinatorul președinte. Poporul nu și-a consumat încă „viciul” Băsescu, deși s-a amoretat de alt brigand – Gigi Becali –, și de aceea e greu de crezut că-și va abandona copilul răsfățat al ultimului scrutin. Pentru întâia oară, totuși, stăpânul de la Cotroceni e încolțit din toate părțile. Nava prezidențială e în derivă, iar comandantul e confuz și nu știe în ce direcție s-o cârmească. Echipajul e incomplet și până la alegerile anticipate e cale lungă. E singur și-și dă seama că alde Boc nu sunt mardeiașii de care avea nevoie să „curețe” mahalaua politică dâmbovițeană. O eroare de strategie ce-ar putea să-l coste. Predecesorii cotroceniști, Iliescu și Constantinescu, îl privesc de sus, olimpien, ca pe un zurbagiu venit să le întineze memoria și truda vârfării României în lumea civilizată. Presa, cu excepția *Evenimentului zilei*, nu-l are la inimă și n-ar fi de mirare ca-n triumful mediatic Patriciu-Voiculescu-Vântu imaginea Marinarului să se boțească iremediabil. În intelectualii ce-i pupă bălos poalele n-are rost să se încreadă, fiindcă, se știe, intelectualii sunt lași și se vor lepăda de el la prima hâțănare a șandramalei. Cât despre guvernanții bruxellezi, lucrurile sunt clare. Indiscreția nu e văzută cu ochi buni în saloanele occidentale, unde conflictele se sting în dosul ușilor închise, în sos de zâmbete solemne, într-o politețe a ipocriziei exercitate de veacuri. La fel și mitocănia, căci acolo există o cultură a etichetei pe care oficialii bucureșteni se încapățânează s-o ignore la nesfârșit. Delațiunile penale vărsate reciproc de președinte și premier pe micile ecrane vin imediat postaderare și asta trebuie să-i supere teribil pe eurocomisarii ce ne-au susținut condiționat râvna emancipării. Am pătruns în cancelariile occidentale aproape prin efracție și, abia intrați, ne-am dat arama pe față, scoțând la iveală proasta

noastră purtare. Le-am confirmat, din păcate, suspiciunile, ceea ce-i va sili să se ferească de noi și să ne trateze ca pe niște inși lipsiți de caracter. Așadar, am năvălit în Europa cu o istorie plastografiată și cu stânjenitoare complicități tănuite, cu un președinte sedus de modelul bielorus (zic unii) și cu un premier prizonier al oligarhiei patriciene (zic alții).

Orașul parcă a ațipit. Numai eu mă învărt insomniac în pat, căutând să înțeleg inconștiența cu care președintele și premierul ne-au împins în isteria colectivă a dezonoarei.

26.01.2007